

Made in Cambodja

Met zeer aantrekkelijke voordelen voor investeerders, en veel goedkope en ongeschoolde arbeidskrachten, wist de Cambodjaanse overheid de textielsector aan te trekken. Vandaag werken in Cambodja 320.000 jonge mensen voor bekende kledingmerken als GAP, Levis, Nike, H&M en Zara.

De moordende competitie – China loert om de hoek - en het streven naar gemakkelijke winsten, leidt er toe dat veel bedrijven het niet nauw nemen met het respect voor arbeidsrechten. Onbetaald overwerk, geen wettelijke vakantiedagen of zwangerschapsverlof, zonder reden ontslagen worden, inhouden van loon, onveilige werkomstandigheden ...voor Cambodjaanse werknemers dagelijkse kost. **Het zijn vooral meisjes, die vaak al van hun veertien jaar, van het platteland naar de stad trekken om te gaan werken in de textiel fabrieken.** Zonder opleiding, en ver van huis, weten ze niet waar ze aan toe zijn. En daar maken veel werkgevers misbruik van.

De vakbond of je job

KongAthit vertelt : “Toen ik 18 was ben ik als wasser begonnen in de Tack Fat fabriek, die vooral kledij maken voor het merk GAP. Ik werkte toen **6 dagen in de week, met werkdagen van vaak 12u per dag of meer.** Ik verdiende 35 euro per maand. Ik wist toen niet beter. Pas toen een goede vriend zomaar zonder reden ontslagen werd, begon ik mij vragen te stellen. Ik wist echt niets af van rechten die je als werknemer hebt, maar ik voelde wel aan dat als **we zelf niet iets zouden ondernemen, er niets zou veranderen.** Bij de vakbond hoorde ik voor het eerst over arbeidsrechten. Ik probeerde ook andere collega's warm te maken, om mee hun stem te laten horen. Geen gemakkelijke klus, want iedereen heeft natuurlijk schrik om zijn job te verliezen. Ik besliste toch door te gaan, en begon me actief in te zetten om een vakbondswerking binnen het bedrijf uit te bouwen. Dat is me niet in dank afgenomen. **In 2001 werd ik ontslagen.** De vakbond heeft mijn ogen geopend, me eigenwaarde gegeven zelfs. Daar put ik kracht uit om door te gaan. **De vakbond op**

zich bestaat natuurlijk niet. Het zijn de mensen die het hem doen. Mensen, die beslissen om hun krachten te bundelen, om hun stem samen te laten horen, en samen een front te blijven vormen, in goede, maar vooral ook in minder goede dagen. Want dat is het moeilijke natuurlijk. De moed niet verliezen, ook al gaat alles tegen. Dat is een kracht, die je als mens niet alleen kan opbrengen.”

De River Rich case : de kracht van mensen samen

Eind oktober 2006 werden in River Rich, een textiel fabriek die vooral produceert voor de Spaanse keten Inditex-Zara, 117 mensen ontslagen. De reden : ze waren lid van de vakbond. De fabriek werd bezet door de werknemers. Begin februari kwamen we tot een akkoord met de werkgever, maar al heel gauw werd duidelijk dat ze de gemaakte afspraken niet nakwamen. Opnieuw werd gestaakt. Niet evident, **want de mensen zaten door de staking ondertussen al enkele maanden zonder inkomen! En ook zonder woonst, want de meisjes die van het platteland naar de stad ko-**

men om in de textiel fabrieken te werken, slapen in slaapzalen die voorzien worden door de werkgever. Gelukkig konden ze rekenen op steun en solidariteit van mensen in de wijk.

C.CADWU, de textielvakbond, probeert de mensen te helpen om financieel het hoofd boven water te houden. Voor deze jonge organisatie, die nog niet over een groot nationaal en internationaal netwerk beschikt, niet evident.

Na zeven maanden actie voeren, is er op 8 juni een nieuw akkoord bereikt met de werkgever, nadat ook de internationale textielvakbond naar Cambodja afgezakt was om te bemiddelen. De overeenkomst houdt in dat de ontslagen vakbondsafgevaardigden opnieuw aan de slag kunnen, en compensatie zullen krijgen voor het verlies van inkomen van de afgelopen maanden. River Rich heeft zich ook akkoord verklaard om de vakbondswerking binnen het bedrijf te respecteren en de tijdelijke contracten van werknemers om te zetten in vaste contracten, zodat die arbeidsters ook recht krijgen op vakantiedagen.

„Onze hardnekkigheid heeft in de River Rich case vruchten afgeworpen. En zo'n opsteker kunnen we wel gebruiken, want er zijn ook veel gevallen waarbij de werkgevers en de overheid er alles aan doen om ons werk onmogelijk te maken. Want ook de vakbondsleiders zelf blijven niet buiten schot. Na het bereiken van het akkoord in de River Rich fabriek, heeft de voorzitter van C.CAWDU, Thorn Ath, doodsb bedreigingen ontvangen. Maar we kunnen toch niet opgeven nu?”

KongAthit, 26, vakbondsleider van de Cambodjaanse textielvakbond C.CADWU.